

ESCOLA BRESSOL
ESQUITX

“Entorn natural”

Exposició fotogràfica

Centre Cívic Sant Martí
De l'1 al 15 de maig 2010

"Entorn Natural"

Exposició basada en la utilització dels elements naturals a
l'escola bressol

Del 1er al 15 de maig 2010

Lloc: Sala d'exposicions del Centre Cívic Sant Martí.

Ajuntament de Barcelona
Institut d'Educació

ESCOLA BRESSOL
ESQUITX

Introducció

Tot va començar el curs 1998-99. Volíem fer alguna cosa més que mantenir el nostre pati escolar; el volíem utilitzar com a recurs educatiu, a més a més de lloc d'esbarjo dels infants. Ens vam proposar convertir-lo en punt de contacte amb l'ambient urbà i els elements naturals que hi viuen.

L'assistència al Seminari Hàbitat d'Educació Ambiental, de la Lurdes i la Roser va ésser decisiu, el suport tècnic i l'ànim que varen rebre ens va ajudar a definir millor com fer una lectura ambiental del pati.

El projecte va suposar prendre consciència de la importància que té la relació que establim amb el medi natural més proper (el pati de l'escola i el barri), i plantejar una relació sostenible com un fet educatiu més a l'escola. Així queda contemplat en el PEC quan diem que "l'escola Esquitx és respectuosa amb el seu entorn natural".

Les accions diverses que del projecte s'han derivat ens han dut a desenvolupar activitats al pati, a l'aula i fora de l'escola (com visites a granges-escola com Can Cadena o Can Coll...).

Aquest projecte s'ha difós a la comunitat educativa, aprofitant les diverses convocatòries que a l'escola han arribat, i que s'ha valorat seria d'interès per presentar-lo i conèixer d'altres.

L'equip de l'escola es va plantejar durant el curs 2001-02 encaminar la tasca cap a l'Agenda 21, seguint així el procés d'ambientalització de l'escola, amb el tema: **"Anàlisi i ús pedagògic dels materials naturals"**.

Decoració i organització del material

El curs 2001-02, decidides a ambientalitzar l'escola, ens adonem que la selecció dels materials és poc programada, es produeix de manera espontània. Pensem que la política de compres ha d'ésser més racional, cal sensibilitzar progressivament i implicar a tot el col·lectiu escolar.

Decidim fer una diagnosi dels materials en tot l'espai escolar:

- Material de joc

- Mobiliari i decoració

- Vinculat a l'ordre

- Repòs

- Higiene

El resultat és clar i comú en tots els apartats analitzats, tenim molt material plàstic i volem més material natural sostenible. Aquest serà el pla d'acció a desenvolupar el proper curs escolar 2002 – 2003.

En poc temps, sens dubte, ha canviat l'estil de la nostra escola.

L'ametller ha florit

Encara és hivern i ja ha començat a florir l'ametller. Sortim ben abrigadets i abrigadetes al pati a observar-lo.

Estem molt contents i contentes i decidim de fer-nos una foto al voltant.

La Tulipa

Fem el seguiment evolutiu amb observació directa de la Tulipa, expliquem del conte que, posteriorment, cada infant se'n porta a casa.

La Palmera

Els ocells que visiten el verd del pati deixen regals en forma d'adob a les jardineres. D'aquests adobs, més llavors que no digereixen, sovint surten plantetes noves. Hem trasplantar a un test més gran una palmera que ja tenia dos anys. Ho hem fet amb l'ajut dels infants. Per a regar-la, ho farem amb l'aigua que guardem, si en sobra, dels gots de beure els infants. Així es valora que l'aigua és important, que cal usar-la amb cura i si en sobra l'aprofitem per a regar la palmera.

Can Cadena

La masia de Can Cadena forma part del nucli antic de la Verneda de Sant Martí. Probablement, es va edificar en el segle XVIII.

Des de l'any 1995, gestionada per Parcs i Jardins, és una granja-escola on hi podem anar caminant.

Dins del programa d'educació mediambiental, Parcs i Jardins ofereixi a les escoles activitats destinades a donar a conèixer les tècniques de l'agricultura biològica i els animals més comuns a pagès: xais, gallines, oques, conills...

La Masia de Can Cadena està oberta al públic els dissabtes i diumenges al matí.

Can Coll

La masia de Can Coll es troba a Collserola. Es tracta d'una granja-escola al mig de la natura. Podem tenir cura dels animals, collir i preparar el seu menjar i netejar els seus hàbitats. Tenen incubadores amb ous i, amb sort, podem veure néixer un pollet.

Manipulació de fruita i productes de l'hort

Les fruites i els productes de l'hort desperten els sentits. Les activitats amb aquest productes ajuden a treballar la motricitat fina. Pelem mandarines, fem suc de taronja ,de raïm, manipulem maduixes, pastanagues que hem collit de l'hort a Can Cadena..

Joc amb elements naturals

Un marc teòric recull les nostres inquietuds i ens ajuda a definir la línia a seguir.

Francisco Heras Hernández exposa en la seva obra "***La educación frente a la crisis ambiental***" ...a diferència dels materials plàstics els materials naturals permeten i donen a l'infant l'oportunitat de formular noves hipòtesis amb l'únic límit de la seva pròpia capacitat d'anàlisi i creativitat. Des de la infància s'estableix un lligam dels jocs infantils més elementals amb els materials naturals.

Segons l'obra de l'**Elionor Golschmied**: "***El Joc de la descoberta***", l'educació pot fer diverses aportacions en aquests processos. Referent això la **Tere Majem** exposa: Les joguines comercials i els objectes de plàstic només aporten varietat de color. La vida quotidiana ja és plena de colors. L'interès principal rau en el fet d'oferir als infants tota mena de materials naturals, que normalment no els són donats.

Tardor

Durant l'estiu les fulles les arbres ha anat engroguint; quan arriba la tardor, comencen a caure. És un regal que ens fa la natura! Tots els carrers estan encatífats. De camí a l'escola o en els passejos familiars durant el cap de setmana podem collir-les. Hi ha de grans, de petites, d'amples i de més llarguetes. A cada classe hi ha una gran bossa on les anem ficant, quan sigui plena ens faran passar bones estones.

A la tardor podem trobar al mercat productes de l'època força espectacular: magranes, caquis, castanyes, carbasses de totes formes i colors... A l'Esquitx gaudim molt manipulant-les i tastant-les.

La fira de Sant Ponç

És una tradició popular que va començar cap a principi del segle XIX. Es tracta d'una fira molt animada on s'hi venen flors, herbes aromàtiques i remeieres i productes de cairent camperol, com mel, arrop, formatge, moixernons, confitura, etc.

Seguint aquesta tradició, cada any l'11 de maig, muntem les nostres paradetes. És costum tastar mels, arrops, fruites confitades i olorar herbes d'olor que cultivem al nostre pati.

Safates d'experimentació

És una activitat amb la qual els infants exploren a partir de l'experimentació i manipulació de materials inespecífics i de la natura. Els nens i les nenes estructuren la ment mitjançant la informació que reben de l'experimentació. Per portar a terme l'activitat els infants exploren i manipulen el material de les safates lliurement. A partir d'aquí els nens i les nenes poden experimentar les relacions que s'estableixen entre els elements de les safates i els diferents objectes que tenen al seu abast. D'aquesta manera els nens i les nenes tenen la possibilitat de descobrir nous estats dels materials i són ells mateixos els protagonistes de les seves descobertes i aprenentatges.

A través d'aquests materials el nen i la nena pot desenvolupar i augmentar el seu nivell de concentració i d'imaginació. També davant d'aquests materials els nens i les nenes es creen les seves pròpies hipòtesis fent-se preguntes com; que és això, que puc fer amb això, per a què serveix això, que passarà, que aconseguiré... S'inicien en la lògica-matemàtica fent diferents combinacions, observacions, classificacions, comparacions, seriacions, agrupacions i identifications... Al mateix temps desenvolupen el llenguatge i s'habituen a treballar amb tranquil·litat, mantenint una actitud de respecte vers als companys i al material.

A partir d'aquesta activitat l'infant descobreix, manipula i coneix elements de la natura i altres materials per desenvolupar els cinc sentits.

Preparació de l'exposició

Tots i totes hem participat en la preparació de l'exposició que esteu veient. Durant el segon trimestre, als matins, hem muntat un taller de pintura per el què han passat la major part dels infants, en grups de quatre o cinc, d'edats diferents. Ha estat una experiència molt enriquidora. Els petits observaven i posaven en pràctica el què veien fer als grans i, aquest, s'han mostrat respectuosos i pacients amb els infants petits. Ha estat una experiència molt positiva que tornarem a repetir.

